

AKKUJEN LÄHETTÄMISOHJEET

International Air Transportation Association, IATA, on luokitellut litiumakut vaaralliseksi aineeksi lento- ja maantiekuljetuksissa, koska ne voivat kuumentua ja syttyä tuleen tietyissä olosuhteissa. Tästä syystä lähetys tulee merkitä oikein ja rahtikirjassa tulee olla oikeat merkinnät.

Litiumakut luokitellaan ioni -ja metalliakkuihin. Akkuja löytyy mm. kannettavissa tietokoneissa, matkapuhelimissa, digitaalisissa kameroissa, gps- laitteissa jne. Sisältö määrittää merkinnät, pakkausryhmät ja ohjeet sen mukaisesti onko akku laitteen sisällä vai erikseen. Lisäksi kuljetuksen merkintöihin, pakkausryhmiin ja ohjeisiin vaikuttavat lähetysten akku -ja kennomäärä sekä akun / kennon maksimiteho.

Jetpak kuljettaa vain litiumakkuja, jotka ovat luokiteltu Section II - akkuiksi.

Emme hyväksy kuljetukseen Section I / Section IB- akkuja.

Huom. UN3090 (PI 968) sekä UN3480 (PI 950) ”Section II”- litiumakut ilman laitetta ovat matkustajakoneissa kiellettyjä aineita.

Tammikuusta 2017 alkaen litiumakun kuljetusasiakirjaa ei vaadita enää. Suositellaan, mutta ei ole pakollinen.

Lentoyhtiö voi edelleen kiristää omia säädöksiä yleisten säädösten lisäksi. Esimerkiksi Norwegian ei hyväksy akkuja ollenkaan kuljetukseen rahtina.

Lähetäjän / valmistelevan henkilön vähimmäiskoulutusvaatimukset

Akku- lähetyksiä valmistelevalla henkilöllä tulee olla riittävä osaaminen; ”adequate instruction ”(IATA Dangerous Goods Regulations 58th edition 1.6.1 & 1.6.2).

- Lähetettävien litiumakkujen luokittelun tuntemus.
- Lähetettäviin litiumakkuihin liittyvien toimintatapojen dokumentointi.
- Kirjalliset työohjeet tai muu vastaava dokumentaatio, mukaan luettuna automatisoitu hallinta.
- Toimenkuvaan liittyvään ohjeistukseen ja toimintatapoihin tutustuminen sekä niiden ymmärtäminen.
- Päivämäärät sisältävä perehdytysrekisteri koko lähetettävän henkilöstön osalta.
- Päivitetyn ohjeistuksen antaminen vähintään kahden vuoden välein, tai kun dokumentoitua ohjeistusta muutetaan tai määräykset muuttuvat.
- Käänteiseen logistiikkaan liittyvät kuljetusmuotokohtaiset kiellot ja rajoitukset.

Kuinka tulee akut pakata, jotka on pakattu laitteiden kanssa (PI966 & PI969)?

- Kennot ja akut on pakattava sisäpakkaukseen, joka suojaa täysin kennon tai akun. Tämän jälkeen se on sijoitettava laitteiden kanssa tukeviin koviin ulkopakkauksiin.
- Pakkausohjeissa “laite” tarkoittaa konetta tai kojetta, jolle litiumkennot tai -akut tuottavat sähkövirtaa laitteen käyttöä varten.
- Laite on tuettava liikkumisen estämiseksi ulkopakkauksen sisään sekä pakattava siten, että vahingossa käynnistyminen on estetty.
- Kennojen/akkujen määrä ei saa ylittää laitteen käyttöön vaadittua määrää lisättynä kahdella vara-akulla/varakennolla.
- Jokaisen kollin on kestettävä 1,2 metrin pudotuskoe missä tahansa asennossa ilman, että:
 - kollissa olevat kennot tai akut vahingoittuvat;
 - kollin sisältö siirtyy aiheuttaen akkujen (kennojen) joutumisen kosketuksiin keskenään;
 - kollin sisältö vuotaa ulos.
 - Suurin sallittu kennojen/akkujen nettomäärä pakkausta kohden on 5 kg

Kuinka tulee akut pakata, jotka sisältyvät laitteisiin (PI967 & PI970)?

- Pakkausohjeessa “laite” tarkoittaa konetta tai kojetta, jolle litiumkennot tai -akut tuottavat sähkövirtaa laitteen käyttöä varten. Tämän vuoksi laite, kuten varavirtalähde, täytyy luokitella pelkäksi akuksi eikä akuksi joka sisältyy laitteeseen.
- Laite on pakattava tukevaan kovaan ulkopakkaukseen, joka on suunniteltu ja valmistettu sopivasta riittävän vahvasta materiaalista ottaen huomioon pakkauksen tilavuus ja sen käyttötarkoitus, ellei laitteella, jossa akku on, saada vastaavan tasoista suojausta.
- Laitteet, kuten radiotaajuisten etätunnistuksen RFID-tunnisteet, kellot, anturit, jne. jotka eivät voi saada aikaan vaarallista lämmön kehittymistä, voivat olla tarkoituksellisesti käynnissä kuljetuksen aikana. Käynnissä ollessaan näiden laitteiden on täytettävä määritellyt standardit sähkömagneettisesta säteilystä, jotta laitteen toiminta ei häiritse lentokoneen järjestelmiä. Laitteet eivät saa tuottaa häiritseviä signaaleja (kuten äänihälytyksiä, voimakkaita välkkyviä valoja jne.) kuljetuksen aikana.
- Suurin sallittu kennojen/akkujen nettomäärä pakkausta kohden on 5 kg.

Merkitsemisohje

Ainut poikkeus siihen, että kollia ei tarvitse merkata mitenkään jos;

- akku on laitteen sisällä
- litiumin määrä ei ylitä yhtä grammaa tai 100 wh
- akku painaa alle viisi kiloa
- kollissa saa olla korkeintaan kaksi akkua tai neljä kennoa
- lähetyksessä, per AWB- numero, on korkeintaan kaksi kollia

Lähetys varataan tällöin laitteen omalla nimellä, viittaamatta mitenkään akkuihin / pattereihin.

UN-numero	IATA:n pakkausohje
UN3481 Lithium ION batteries contained in equipment	967 (Section II)
UN3481 Lithium ION batteries packed with equipment	966 (Section II)
UN3091 Lithium METAL batteries contained in equipment	970 (Section II)
UN3091 Lithium METAL batteries packed with equipment	969 (Section II)

Lisäinfoa IATA:n verkkosivuilla / 58th 2017 IATA DGR